

Chitabu cha JOELI Tanga mbere

Chitabu hichi cha unabii chaandikpwa ni Joeli ambaye kala ni mmwenga wa manabii adide hiko Iziraeli. Ela adisi ya maishage taimanyikana vinono, wala wakati ariphoandika chitabu hichi taumanyikana mana kahadza mfalume yeyesi ariyekala anatawala. Inafikiriya kukala wachiandika bada ya Ayahudi kuuya kula Babeli kahi ya mwaka wa magana manane mirongo mihahu na tsano hadi mwaka wa magana sabaa mirongo tisiya na sita kabila ya Jesu kuvyalwa. Joeli waishi Juda phephi na Jerusalem.

Chitabu hichi chinagomba kuhusu siku ya uamuli wa Mwenyezi Mlungu ambayo kala indakpwedza. Dalili za siku iyo ni kuvamiwa ni ndzije na kukosa mvula. Joeli watabiri kukala atu achikubali makosa gao na achi-tubu, Mwenyezi Mlungu andaaswamehe na kuajaliya. Piya wagomba kuhusu ahadi ya atu kumwagirwa Roho wa Mlungu (2:28). Ahadi iyo yatimiya siku ya Pentekosti, muda mchache bada ya Jesu kuhalwa kuphiya Mlunguni (Mahendo ga mitume 2:16-21).

Maelezo muhimu kpwa chifupi

Tsi inavamiywa ni Ndzije 1:1—2:17

Mwenyezi Mlungu anaaonera mbazi atue
2:18-32

Mlungu andaajaliya atue 3:1-21

Tsi inavamiywa ni Ndzije

¹ Hiri ndiro neno arirogomba Mwenyezi
Mlungu kumuambira Joeli mwana wa Pethueli.

² Mwi atumia phundzani,
mwimwi msagalao tsi hino hegani
masikiro.

Dze, hangu mvyalwe mdzangbweona dzambo
dza hiri?

Au mwasikira kukala rakala wakati wa
akare enu?

³ Aambireni ana enu mambo higa,
nao ana enu aambire ana ao,
na hinyo ana aho nao aambire chivyazi
ndicholunga.

⁴ Mimea iriyosazwa ni ipho ra ndzije
yariwa ni ndzije akulu,
iriyosazwa ni ndzije akulu ichiriwa ni ndzije
adide,
iriyosazwa ni ndzije adide ichimarigizwa
ni fumbiri.

⁵ Lamukani mwi alevi mrire,
kotani kululu mwi mmendzao kunwa uchi
muphya wa zabibu
mana tamundaunwa tsona.

⁶ Mana ipho ra ndzije rikavamia tsi yangu.
Ni anji hata taaolangika,
meno gao ganarya dza ga simba.

⁷ Akarya mizabibu yangu
na kubananga mitini yangu.
Akaiguguna hadi magopha
na pandaze akaziricha wekee.

⁸ Vwalani nguwo za magunia mrire

- dza mwanamwali achiyefwererwa ni
mchumbawe wa usichanani.
- ⁹ Tamuna sadaka za mtsere wala za vinwadzi
kahi za nyumba ya kuvoya Mlungu.
Alavyadzi-sadaka yani ahumwa a
Mwenyezi Mlungu anarira.
- ¹⁰ Minda ikabanangbwa-banangbwa
tsi ikarichwa bila ya chitu.
Takuna mtsere,
uchi wa mizabibu ukauma
na mizaituni ikanyala.
- ¹¹ Mwi akurima, kuluhukpwani!
Mwi mroromao mizabibu kotani kululu
mrire
sononekani, kpwa ajili ya nganu na shayiri,
mana mavuno ko mindani
gakabanangbwa-banangbwa.
- ¹² Mizabibu ikauma
mitini nayo ikanyala.
Mikomamanga, mitende na mitofaa
yani mihi yosi ya mundani yasira kuuma.
Nao atu taana raha tsona.
- ¹³ Mwi alavyadzi-sadaka, vwalani magunia,
kotani kululu mwimwi muhendao kazi
phatu pha kulavira sadaka.
Ndzoni mchese kuno mkavwala magunia
mwi ahumwa a Mlungu wangu!
Mana takuna arehaye tsona sadaka za mtsere
wala za chinwadzi
nyumbani mwa Mlungu wenu.
- ¹⁴ Tengani muda wa kufunga na kuvoya,
tangazani mkpwutano mtakatifu.
Kusanyani atumia osi
na atu anjina osi anaoshi himu tsi ya Juda
edze amririre Mwenyezi Mlungu,

kpwenye nyumba ya Mwenyezi Mlungu,
Mlungu wenu.

15 Siku ya Mwenyezi Mlungu indakala ya
kutisha nayo i phephi,
nayo indakpwedza na ubanangi
kula kpwa Mwenye Nguvu Zosi.

16 Chakurya chikauswa
kuno hunalola.
Takuna raha tsona
nyumbani mwa Mlungu wehu.

17 Mbeyu zaola mitsangani,
nyumba za kuikira vitu zikakala magan-
dzo.

Vitsaga ni vihuphu
mana takuna mavuno ga kuika.

18 Nyama anarira na ndzala.
Ng'ombe zinahangaika hiku na hiku
kpwa kukosa nyasi,
hata vyaa vya mang'ondzi navyo vinagaya.

19 Hunakuririra uwe Mwenyezi Mlungu,
mana tsandzala yaocha marisa gosi ga
weruni
phamwenga na mihi yosi ya mindani.

20 Hata nyama a tsakani anakuririra uwe,
mana vidzuho vya madzi vikauma
na nyasi za weruni zikaphya na moho.

2

Jeshi ra ndzije

- ¹ Pigani gunda ko Sayuni;
kotani kululu dzulu ya mwango wangu
mtakatifu.
Osi asagalao tsi ya Juda naakakame
mana siku ya Mwenyezi Mlungu iredza
nayo i phephi.
- ² Siku iyo ni siku ya jiza na vurungu-vurungu,
indakala siku ya maingu na chilungulungu
cha jiza.
Gafula jeshi kulu ra ndzije rindabwiningiza
myango.
Jeshi kulu chisha ra nguvu,
ambaro taridzangbweoneka hangu kare
wala takundakala na jeshi dza hiro tsona
hata kare na kare.
- ³ Dza moho uochavyo, ndivyo ndzije aryavyo
phophosi atsapirapho
na nyuma zao nkuricha tsandzala.
Achimenya phatu, dzagbwe ni phanono dza
munda wa Edeni,
ela achituluka phatu hipho nkukala avi ni
jangbwa
mana taphana mmea hata mmwenga
ndiosala.
- ⁴ Uchialola akaigana na farasi,
ana mwendo dza farasi a viha.
- ⁵ Anaphotina-tina dzulu za virere vya myango,
mriro wao ni dza wa magari ga kuvwehwa
ni farasi,
au tsandzala iochayo mibuwa,
au jeshi kulu riinjiraro vihani.
- ⁶ Atu nkugbwirwa ni wuoga aonapho
nao nkukakama.

- 7 Anashambuliya dza masujaa
na kukpwera kuta dza majeshi,
osi anaphiya kpwenye misitari
bila kubeta.
- 8 Chila mmwenga anaphiya mwenga kpwa
mwenga
bila kupigana kumbo na myawe.
Aho anadudula na pho phenye silaha
na takuna silaha inayoweza kuazuwiya.
- 9 Nkuinjira kpwenye midzi
kpwa kukpwera dzulu za kuta,
nkuinjira madzumbani
kutsupira madirishani dza aivi.
- 10 Dunia nkusumba
na mlunguni kukakakama mbere zao,
dzuwa na mwezi nkufunga jiza
na nyenyezi zikakosa kung'ala.
- 11 Mwenyezi Mlungu analongoza jeshire na
mngurumo.
Majeshige galungago malagizoge gana
nguvu na tagaolangika.
Iyo siku ya Mwenyezi Mlungu ni kulu tsona ya
kutisha.
Ni ani awezaye kuivumirira?

*Joeli anaambira atu
amuuyire Mwenyezi Mlungu*

- 12 Ela hata vivi, Mwenyezi Mlungu anaamba,
“Uyani kpwangu na mioyo yenu yosi,
fungani, mrire na kusunoneka.”

- 13 Mnaphosononeka msikpwanyule mavwazi genu,
 ela kpwanyulani mioyo yenu.
 Muuyireni Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu,
 kpwa kukala iye ana huruma na mbazi,
 kana tsukizi za phephi bali ana mendzwa
 nyinji isiyosika,
 na higo mai achigopanga kukuhenderani a
 tayari kugaricha.
- 14 Ni ani amanyaye? Iye anaweza kugaluzwa nia
 na akakuonerani mbazi
 na akakujaliyani na mavuno hata mkaweza
 kumlavira Mwenyezi Mlungu, Mlungu
 wenu,
 sadaka za mtsere na za uchi wa zabibu.
- 15 Pigani gunda ko Sayuni,
 tengani wakati wa kufunga na kuvoya
 na muihe mkpwutano mtakatifu.
- 16 Kusanyani atu avyere na adide,
 hendani mkpwutano mtakatifu
 kusanyani atumia, anache na hata ana a
 mongoni.
- Bwana arusi na bibi arusi nao naatuluke chum-
 bani mwao
 edze mkpwutanoni.
- 17 Alavyadzi-sadaka, atu amuhumikirao
 Mwenyezi Mlungu
 naarire kahi-kahi ya baraza ya Nyumba ya
 kuvoya Mlungu na phatu pha kulavira
 sadaka
 na aambe, "Ee Mwenyezi Mlungu aonere
 mbazi atuo.
 Usiahende atuo akaberwa
 na kutsekpwa ni mataifa ganjina.
 Kpwa utu wani atu anjina aambe,

'Akuphi ye Mlungu wao?' "

Mwenyezi Mlungu

anaaonera mbazi atue

¹⁸ Ndipho Mwenyezi Mlungu achiona wivu
kpwa ajili ya tsiye,
naye achiaonera mbazi atue.

¹⁹ Mwenyezi Mlungu achijibu atue achi-
amba,
"Lolani ninakureherani mtsere, uchi muphya
wa zabibu na mafuha
hadi mtosheke.

Wala sindakuhendani muberwe kahi ya
mataifa ganjina.

²⁰ Jeshi ra kula uphande wa vurini ndariusu
rikale kure namwi
na kurizola hadi jangbwani, tsi isiyomera
chitu.

Vikosi vya mbere vya ro jeshi ndaviinjiza ba-
hari ya uphande wa mlairo wa dzuwa
na hivyo vya nyuma ndaviinjiza bahari ya
uphande wa mtswerero wa dzuwa.

Nao andafwa kuko na kungu ya kuola kpwao
mundaisikira.

Mwenyezi Mlungu anahenda mambo
makulu.

²¹ Uwe tsi, usiogophe bii,
hamirwa na upige njerejere,
mana Mwenyezi Mlungu akahenda
mambo makulu.

²² Mwi nyama a tsakani, msiogophe,
mana hiko weruni kundakala tele nyasi
mbitsi.

Mihi inavyala matunda
mizabibu na mitini inavyala kpwa unji
tsona.

23 Hererwani mwi atu a Sayuni,
pigani njerejere na muhamirwe ni
Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu.

Iye akakuonyesani mbazize
kpwa kukureherani mvula ya vuri kpwa
chipimo cha haki na ya mwaka
dza irivyokala hangu mwandzo.

24 Phatu pha kuwagira phandaodzala mtsere
na viburu vyenu vindaodzala uchi muphya
wa zabibu na mafuha.

25 Nami nindakuuyizirani miaka yosi iriyoriwa
ni ndzije angu anji
nrioahuma kpwedzarya mimea yenu:
yariwa ni maipho ga ndzije akulu na ndzije
adide,
na ipho ra ndzije anjina na fumbiri.

26 Mundarya kumvuna
na mritogole dzina ra Mwenyezi Mlungu,
Mlungu wenu
ariyekuhenderani mambo ga kuangalaza.
Atu angu taandatiywa waibu tsona ta kare na
kare.

27 Namwi mundamanya kukala ni kahi ya
Aiziraeli
na kukala mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu,
Mlungu wenu
na badala yangu takuna wanjina.

Atu angu taandatiywa waibu tsona hata kare
na kare.

- 28 Phahi, bada ya higa kukala,
nindamwaga Roho wangu dzulu ya atu osi.
Ana enu alume kpwa achetu andatabiri.
Atumia enu andaloha ndoso
na ana enu alume andaona ruwiya.
- 29 Tsona siku hizo, nindamwaga Roho wangu
dzulu ya ahumwa angu alume kpwa
achetu.
- 30 Nindahenda mambo ga kuangalaza ko dzulu
mlunguni na ko duniani,
kundakala na milatso, moho na maingu ga
mosi.
- 31 Dzuwa rindagbwirwa rikale jiza
na mwezi nao undagbwirwa ukale kundu
dza mlatso,
kabila siku kulu na ya kutisha ya Mwenyezi
Mlungu kufika.
- 32 Indakala hiye ndiyemririra Mwenyezi
Mlungu,
andaokolwa,
mana dzulu ya mwango Sayuni yani hiko
Jerusalemu,
kundakala na atu ariotiya,
dza Mwenyezi Mlungu arivyoamba
kukala,
hinyo arioihwa ni Mwenyezi Mlungu
andakala kahi ya hinyo ariotiya.

3

Mlungu ndivyoamula maadui a atue

2:31 2:31 Mathayo 24:29; Mariko 13:24-25; Luka 21:25;
Maono 6:12-13 2:32 2:32 Mahendo 2:17-21 2:32 2:32
Arumi 10:13

- ¹ Siku hizo na wakati uho
ndiphouyiza utajiri wa Juda na
Jerusalemu,
- ² nindakusanya mataifa ganjina gosi
na nigatsereze kpwenye Dete ra Je-
hoshafati,
Nkaamula kuko kpwa ajili ya atu angu
Aiziraeli.
Aho aatsamula atu angu kahi za mataifa
na achiganya tsi yangu.
- ³ Aaganya atu angu kpwa kupiga kura.
Aguza avulana ili kuriphira malaya,
na achiguza asichana ili agule uchi wa
zabibu anwe.
- ⁴ “Mu ano ani kpwangu mwi atu a Tiro na
Sidoni na seemu zosi za Filisti? Dze, mnalonda
mniriphize? Ichikala mnalonda mniriphize,
phahi hivyo mlondavyo kuvihenda nindakuuy-
izirani enye tsona haraka sana. ⁵ Mwahala
feza na zahabu zangu na hazina zangu za
samani mchiziphirika kpwenye nyumba zenu
za ibada. ⁶ Mwaaguza atu a Jerusalemu na
atu a Juda kpwa Ayunani, ili akale kure na tsi
yao. ⁷ Haya lolani, nindaauyiza tsona kula hiko
mrikoaguza na nkuhendereni gosi mrigoahen-
dera. ⁸ Ndaaguza ana enu a chilume na a
chichetu, niatiye mikononi mwa atu a Juda nao
andaaguza kpwa atu a Sheba, taifa ambaro ri
kure sana,” Mwenyezi Mlungu ndiye achiye-
gomba higa.

3:4 3:4 Isaya 23:1-18; Ezekieli 26:1—28:26; Amosi 1:9-10;
Zakariya 9:1-4; Mathayo 11:21-22; Luka 10:13-14 **3:4**
3:4 Isaya 14:29-31; Jeremia 47:1-7; Ezekieli 25:15-17; Amosi
1:6-8; Zefania 2:4-7; Zakariya 9:5-7

- 9 Aambire mataifa adzitayarishe kpwa viha.
Tayarishani masujaa enu.
Anajeshi osi naasengere akashambuliye.
- 10 Majembe genu gagaluzeni panga
na maphanga genu nago gagaluzeni ma-
fumo.
Hinyo asio mkpwotse na aambe, “Mino nina
mkpwotse.”
- 11 Ndzoni upesi mwino atu a mataifa ganjina
gosi,
kusanyikani hipho deteni.
Uwe Mwenyezi Mlungu, rehe masujaago
phapho.
- 12 Mataifa ganjina nagahimizwe
gaphiye Dete ra Jehoshafati,
mana hiko ndiko ndikosagala
niahukumu atu osi a mataifa ganjina jirani.
- 13 Haya, akateni-kateni
dza mutu atsengaye nganu.
Avyogeni-vyogeni dza mutu aminyaye zabibu,
mana pho phatu pha kuminyira phaodzala
hata phanafurika
mana uyi wao ni munji sana.
- 14 Makundi-makundi ga atu
ganagodza hiko Dete ra uamuli,
mana siku ya Mwenyezi Mlungu
kpwedza hiko Dete ra uamuli i phephi.
- 15 Dzuwa na mwezi vindatiywa jiza,
nyenyezi nazo zindaricha kung’ala.

16 Mwenyezi Mlungu andanguruma kula
Sayuni,
mngurumowe undasikika kula
Jerusalemu.

Mlunguni na duniani kundasumba,
ela Mwenyezi Mlungu andakala chim-
biriro kpwa atue
na ngome kpwa Aiziraeli.

Mlungu andaqaliya atue

17 Ndipho mndiphomanya kukala mimi
Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu
nasagala Sayuni, mwango wangu mtakat-
ifu.

Jerusalemu undakala mudzi mtakatifu
na ajeni taandavyoga tsona.

18 Wakati hinyo kundakala na uchi munji wa
zabibu hiko dzulu myangoni,
na ko vidzangoni kundakala na maziya
manji,
chila chidzoho kpwenye tsi ya Juda chindajera
madzi.

Himo nyumbani mwa Mwenyezi Mlungu
mundaomboka pula za madzi
na madzige gandajera Dete ra Shitimu.

19 Misiri indakala gandzo
na Edomu indakala jangbwa huphu,
kpwa sababu atu aho aahendera mai atu a
Juda,
mana aolaga atu a asiokala na makosa
kpwenye tsi yao.

20 Ela tsi ya Juda na ya Jerusalemu,

kundakala na atu vivyazi na vivyazi hata
kare na kare.

²¹ Mimi Mwenyezi Mlungu nisagalaye dzulu ya
mwango wa Sayuni
sindakutiyani adabu tsona dza hivyo
nirivyohenda.

Digo
Chidigo: Digo (Bible)

copyright © 2019 Bible Translation and Literacy

Language: Digo (Chidigo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-24

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Sep 2022 from source
files dated 17 May 2022
bab7eb71-e774-512d-9543-5878c28ca63b